

Novine

S n. G. Milač Simon, profesor
Zvezna ul. Maribor, prvi učitelj M. Sobota
M. 2
Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Izhaja vsako nedelo.
CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din.
V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji
z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstom 1:50 Din., v
„Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do
30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkrat-
noj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, pošt-
nino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne
pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Glasiilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Kralica med betežniki.

Njeg. Vel. kralica je pohodila v petek občinsko bolnico v Belgradi. Ogledala si je vse sobe. Te pohod, ki kaže, da je kralica smilenoga srca, je zbuđo v špitali velko veselje.

20 uradnikov pobitih.

Na Formozi je preminoči teden vünvdarila revolucija proti japonskoj upravi. Revolucijonari so pobili okoli 200 japonskih uradnikov.

2 metra visiki sneg.

V nešternih pokrajinaj Tirolske je spadno 2 metra visiki sneg. Ves promet je bio stavleni.

Prek 2 milion Din. ponevero.

Z zagrebečkoj davčnoj upravi je blagajnik Petanjek ponevero 2 milijoni 200 jezer Din. Prle kak so prišli tomi na sled, je zbežao i ga nemrejo najti.

Kelko je na sveti slepcov?

Nemški profesor Erds je zračunao, da je na sveti 2 milijoni 390 jezer slepih ljudi. Na vsakih 100 jezer ljudi pride 136 slepcov.

Fiškališ proso prek 2 milijoni Din.

Fiškališ Radovan Jelenič je proso za trüde, štere je meo z vrejuvanjom trgovine Jürija Janoševića v Belgradi, ki je prišla v konkurz, kak zaslüžek 2 milijoni 47 jezero 747 Din. Sodišče njemi je prisodilo samo 478 jezer Din, a s tem ne zadovolen.

100.000 dolarov za nos.

Amerikanska igralka A. Christy se je zavolo slabe cešte ponesrečila z avtomobilom i si je pri tom strla čunto v nosi. Proti družbi, šteta je napravila tak slabo cesto, je vložila tožbo i prosi 100 jezer dolarov (5 milion 700 jezer Din) oškodnine.

3.000.000 brezposelnih.

V začetki preminočega tedna je bilo v Nemčiji 3 milijone 164 jezere brezposelnih delavcov. Podporo dobiva 1 milion 980 jezere brezposelnih.

Ali je to narodno delo?

Žalostno je, da tüdi zdaj, kda živemo že celih 11 let v novoj domovini Jugoslaviji, štero smo že neštokrat pripoznali za svojo mater i smo njoj prisegnoli vernost i lübezen, moramo pisati od stvari, štere bi morale biti že davno pozablene.

Med nami žive par ljudi (mogoče kakših deset), ki mislijo, da morajo komanderati celoj Slovenskoj krajini. Tej ljudje potom ljubljanskoga „Jutra“ (i včasih potom šteroga drugoga lista) brez prenehanja kričijo v svet, da v našoj krajini ne narodne zavednosti i da so tü „napete nacionalne razmere“. Zaganjajo se v nas i nam v oči mečejo vsefele norosti, sebe pa hvallijo, da so narodni delavci. Kakše je njihovo narodno delo? Naj pokaže par zgodb.

Vsa okroglina okoli Puconec je razburkana za volo grdobije i hüdbije, ki se je tam zgodila. Žena i tašča ednoga učiteľa sta prisilili ednoga bivšega dijaka, naj napiše obtožbo proti puconskomi šol. upraviteli (Titani), rekši, ka je on Madžaron i ne ve dece zgajati. Na toj obtožbi so potom ponaredili podpise vseh kotrig šolskoga odbora. Pritožbo so poslali na oblast i sirmak upraviteo je zgübo upravitelsko mesto i je postavljen za navadnoga učiteľa, ov učiteo pa je postao upraviteo. Takše delo je vsega obsojanja vredno i smo osvedočeni, da kaštiga ne izostane.

Ne je še tak dugo tomi, da sta bila med drugimi prestavljeniva tüdi šolski upraviteo v Turnišči (g. Kontler) i šolski upraviteo v Dolgivasi (g. Peternel). G. Kontler kak dober državlan, ki spoštüje zakone i naredbe višjih oblasti, je brez reči odišo na svoje mesto, drugi gospod, ki šče valati za peldo dobrega državlana, za nacionalista, za državni steber, za nekakšega apoštola pa je še zdaj na svojem mestu. Kakše narodno delo je to, naj zna sam Bog.

Eden učiteo je napravito te „velki greh“, da se je zavzeo za ednoga

svojega tovariša, šteti je bio premeščen. Naskori je prišeo k njemi eden izmed tistih, ki se majo za nacionaliste i njemi je zapreto: „Ti, če boš se tak gordržao za ove, boš tüdi ti prestavljeni“.

V ednoj jako zavednoj slovenskoj vesi se je učiteo razburjao nad tem, da nima vsaka hiša zastave. V njegovoj domačoj vesi je tüdi nima. V drugih pokrajinaj Slovenije i Jugoslavije tüdi ne. Samo naše sirmaško ljudstvo, ki dostakrat tüdi sol, petrolij itd. nese iz trgovine na porgo (račun), bi jo moglo meti i ar je nima, ne narodno zavedno. Se razmi, da je to zbuđilo med ljudstvom velko zburkanje.

Eden gospod se tuče na prsa, da je narodnjak prve vrste i je v ednom ljubljanskomi listi s svetov srdistostjov nastopo proti vsem tistim, ki so krivi, da pri nas ne narodne zavednosti. Od toga gospoda smo čüli, da jako rad zahaja v vogrsko hišo i se celo tak daleč spozabi s svoje narodnosti, da popeva vogrske pesmi.

Naj zadostüje to, ar človeka srce boli, kda mora pisati od tak žalostnih zgodb. Na zadnje pitamo vse tiste, za volo šterih smo napisali vse to, ali je to narodno delo? Ali je tisti pravi narodnjak, ki krivično zatoži svojega tovariša, ki ma nekelko bolše mesto, z namenom, da bi ga spravo s toga mesta i se sam seo na nje? Ali je narodno delo, če se državlan ne pokori naredbi višje oblasti, nego ostane na svojem mestu i s tem tüdi drugomi davle pohüšanje, rekši, on je ne šo, zakaj bi jaz mogao iti? Ali je narodno delo, pretiti tovariši s premeščenjem, ar brani i zagovarja drugoga, šteti ne to kriv, ka njemi v oči mečejo? Naj zadoščajo ta pitanja Zdrava pamet nam pravi, da vse to ne narodno delo. Nasprotno, s takšim postopanjem se kopa grob vsakoj narodnoj zavednosti. Nas bi bilo sram, da bi se skrivali pod plašč narodnosti i bi pri tem delali takše stvari, kak smo jih

popisali. Takši narodnjaki mi neščemo biti, ar bi nam dušna vest kričala, da smo hūdodelci. Kakše mora biti po našem mišljenju narodno delo, od šteroga bo mela naša mila domovina Jugoslavija istinsko hasek, povemo pri drugoj priliki.

Kalendar.

november (30 dni) 46. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
10	pond.	Andrej	Prob
11	tork	Martin	Martin
12	sreda	Kuno	Jon
13	četrtak	Stanislav	Bricet
14	petek	Bogdan	Levin
15	sobota	Leopold	Leopold
16	nedela	Otmar	Otmar

Senje: 10. Puconci, 11. Cankova, Ljutomer, 15. G. Radgona, 16. Bogojina.

Vreme: Celi teden vetrovno, nestalno. Napovedujejo sneg.

Murska Sobota

Železniška konferenca.

V ponedlek se je vršila pod predsedstvom g. Čeh Franca, železniška konferenca, štero so zezvali vküp Gremij trgovcov, Velika občina M. Sobota i Sküpna obrtna zadruga. Konference so se vdeležili zastopniki M. Sobote, Ljutomera i G. Radgone i drugi.

1. Najprle se je razpravljalo od voznoga reda. Konferenca je sklenola, naj se ravnateljstvu drž. železnic v Ljubljani predlaga, da bi vozili vlaki na našoj progji v sledečem redi:

Prihod v Soboto: iz Ormoža: pred 8. vürov zajtra, okoli 13. vüre i okoli 21. vüre; iz Hodoša pa: pred 8. vürov zajtra i okoli 18. vüre večer.

Odhod iz Sobote: proti Ormoži: okoli 3. vüre zajtra, okoli 6. vüre, okoli 14 vüre i okoli 20 vüre; proti Hodoši pa: okoli 1/2 5 vüre zajtra i okoli 14. vüre.

Te vozni red bi bio velkoga pomena, ar bi meli potniki lepo zvezo na vse strani.

2. Konferenca je razpravljala tüdi od toga, da se odpre železniški promet pri Hodoši i Rediči. Na ministerstva železnic, trgovine, zvünašnjih zadev i na ministersko predsedništvo se pošle spomenica, v šteroj se razloži potreba i velki pomen otvoritve.

Kak prvo tak drugo je jako važno ne samo za našo krajino, nego tüdi ljutomersko i gornjeradgonsko krogline, zato bomo jako veseli, če se sklepi konference spunijo.

Ka novoga v Belgradi?

Zvišanje carin za kmetijske pridelke. Da bi se naši domači kmetijski pridelki ležej odali, se je uvozna carina na nešterne kmetijske pridelke zvišala.

Obisk amer. trg. ministra. V soboto i nedelo se le zadržao v Belgradi američanski trgovinski minister Klein. Minister se je živo zanimao za razmere v državi je izrazil nad vsem veliko zadovoljstvo.

Vmro je v ponedlek gledališki igralec Svetozar Pisarevič, ki je bio eden najboljših jugoslovanskih baritonistov.

Svetovna politika.

Koronanje abesinskoga cesarja. V ponedlek je bio v Abebbi med velikimi slovesnostmi koronani abesinski cesar Ras Tafarija. Koronanje se je vršilo v cerkvi, ki je bila ravno za to priliko zidana.

— „Kreditna banka“. V nedelo, 9. t. m. se vrši ustanovni občni zbor nove „Kreditne banke“.

— **Strelo ga je.** V Faflikovoj krčmi sta se nekaj posvadila soseda Č. i S., ki sta se že duže časa grdo gledala. Najprle sta se kregala, potem pokala, nazadnje pa je S. zgrabo revolvero i je začno strelati. Nasprotnika je zadeo v roko i v prsi. Ranjenca so spravili špitao.

— **Petletnica poplave.** V sredo 12. m. omo meli petletnico tistoga žalostnoga dneva, kda je cela Sobota bila v vodi. Človeka še zdaj obide groza, če se spomni na tiste hipe. Bog nas vari več takšega.

— **Komisija za novo bolnico.** Preminoči tork bi se mela vršiti komisija, štera bi določila vse potrebno s pogledom na zidanje nove bolnice. Komisija je bila v zadnjem hipi odpovedana i kak pravijo, se bo vršila 14. t. m.

— **„Kraljica Estera“,** ki shaja v Novinaj je natisnjena tüdi kak kniga. Dobi se v Prekmurskoj tiskarni po 15 Din.

— **Fotografski mašini i fotografavske potrebčine** se dobijo po zmernoj ceni v trgovini Izidor Hahn.

Vojaška zveza med Italijov i Bolgarskov. Listi poročajo, da obstoja med Italijov i Bolgarskov skrivna vojaška zveza i se sploh dela na to, da bi se ustvaro vojaški blok, v šterom bile Bolgarija, Grčija, Madjarska i Turška.

Boj proti katoličanom v Litvi. Litvanska vlada je razpüstila vse katoličanske mladinske organizacije. Cerkveni dostojanstveniki so proti tomi odločno nastopili.

Občinske volitve na Angleškem. V nedelo so se vršile v glavnih varašaj Anglije občinske volitve. Pri volitvaj je doživela delavska stranka velki poraz. Zgübila je prek 100 mandatov.

Austrijske volitve se vršijo v nedelo (9. t. m.) Med strankami se vrši srdit volilni boj.

Angleski minister za zrakoplovstvo, major Birdwood, ki je komaj pred par tedni nastopo to službo, je v ponedlek vmro.

Slovenska krajina.

Poziv koronskim vpokojencem.

Dravsko finančno ravnateljstvo v Ljubljani razglašja:

Dravsko fin. ravn. v Ljubljani je ugotovilo, da je še precejšnje število po starih zakonih vpokojenoga državnoga nameščenstva, ki še vedno prejema kronske pokojnine, to pa zato, ar vklub javnim i osebnim pozivom leta 1927. ne vložilo prošenj za prevedbo kronske pokojnine na dinarsko.

Zato se pozivajo v smisli razpisa generalne direkcije državnoga računovodstva od 14. julija 1927, D. R. št. 88.808. (Uradni list od 30. jul. 1927, št. 358/81) vsi še neprevedeni kronski vpokojenci, da vsak zase vložijo nekoliko prošnjo za prevedbo pri svojem resortnom oblastvi, štero nje mi je svojčas odmerilo kronsko pokojnino, če toga dozda še ne včino.

Prošnji trbe priložiti vpokojitveni dekret (dekret od miloščine, provizije itd.) i vse listine, s šterimi je prosilec svojčas zaprosil za določitev osebne ali družinske (vdovske) pokojnine.

Vse listine morajo biti sestavljene v slovenskom ali srbsko-hrvatskom jeziki ali pa v overjenih prevedaj. K vsakoj listini trbe priložiti prepis

*

— **Navuk za tretji red** se vrši v Črensovcih v nedelo, 16. t. m. ob treh popoldnevi.

— **Ne bi smelo biti.** Iz Francije nam pišejo, ka je edna dekla, Slovenka, domačinka vkradnola drugo

dekli, Slovenki, domačinki 100 frankov. Na pomoč je mogao priti žandar.

— **Kaplanske spremembe.** V zadnji številki smo poročali, da se cankovski kaplan g. Safošnik i gornjelendavski kaplan g. Rataj minita z mesti. Sledi smo zvedeli, da ostaneta na svojih dozdajšnjih mestaj.

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj vulci. 16

— **Novice iz Turnišča.** Že od nekda slavno Turnišče je postalo še bole slavno. Dobilo je telefonsko postajo, štero so na jako slovesen način otvorili. V Centralnoj krčmi se je vršo pri toj priliki slavnostni banke. — Zadnjič smo morali malo skritizerati turniške poti i vulice. Zdaj pa z veseljom poročamo, da te dni začnejo voziti od Müre kamen za popravljanje poti i vulic. — 25. oktobra po noči se je zgodilo nekaj žalostnoga. V farovska okna so metali kamenje i celo strelali. Od toga žalostnoga dogodka piše ljubljansko „Jutro“ na dolgo i široko i nas napada, rekši, da smo proti „prišlekom“ i „nacionalistom“. „Muravidék“ pa piše od toga sledeče: „25. oktobra je nekak strelao v okno na štoki turniškoga farofa. Strel i neso nikoga ranili, nego so pozročili samo malo materijelno škodo. Preiskava je do gnala, da je bilo šestkrat streljeno.

Na vsakši način je žalostna istina, da se v Turnišči tudi takše stvari godijo. I prizadeti itak ne izvajajo posledic, da bi se v turniškoj fari moralo spremeniti to neskladno življenje.“ Od svoje strani obžalujemo, da se je to zgodilo i želemo, da bi se odpravili zroki, šteri delajo te nemire.

— **„INKA“** dišeča vinovica odstrani zagotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smicanji, prehladi, bolečinaj želodca pomaga „INKA“. Eden glažek z točnim navodilom košta 12 Din. Dobi se a apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

— **Bakovci.** V nedelo, 9. t. m. bo vpišuvanje v kmetijsko nadaljvalno šolo. Ki so to šolo že dve leti pohajali, radi pripoznajo, da so se navčili posta takšega, ka njim zdaj pri kmetijstvi jako prav pride. Gotovo se tudi letos vpiše dosta gospodarov v to šolo. Žao nede za to niednoma.

Ministri med narodom.

Več ministrov, med njimi tudi minister za šume i rude D. Serneć, potuje po hrvaških pokrajinaj. Ljudstvi vsešiom razlagajo velki pomen zdanjega stanja i spodbujajo narod, naj se z lübeznoštvom oklene jugoslovanške misli.

Vkrajdeni venci. Z grobov Štefana i Pavla Radića i Jurija Basarićka je nekak skrivoma odneso vence i sveče.

K. J. gasilec:

Gasilci i njihove veselice.

Od časa kak smo se Slovenci v Slovenskoj krajini združili z brati Slovenci, Hrvati i Srbi, se je tudi pri nas dosta spremenilo. Posebno pa se je dosta napravilo v pomoč bližnjima v nesreči z ustanavljanjom gasilnih društva.

Istina je, ka je vogrška vlada prisilila občine, ka so si mogle kupiti brizgalne. Ne pa je bilo ljudi, šteri bi organizerali društva, vadili kotrige, ka bi znale ravnati v nesrečnom slučaji hitro i nemoteno. Dostakrat so stale pri ognji tri brizgalne i niti edna ne mogla dobiti vode. Pri tom so bili krivi najveć pregledniki, šteri ne so rešili svoje dužnosti.

Do osloboditve Slovenske krajine smo tu meli samo par takših društva. Najbolši društvi sta bili v Soboti i Lendavi. Z osloboditvijov pa se je tudi ta miseo širila med nami i dnes mamó že okoli 80 gasilnih društva. Lepo število i še lepše je število kotrig, štero presega 1500.

Dnes že gotovo zna vsaki, tudi najvećši sovražnik teh društva — i teh je lepo število — ka so ta društva i njihove kotrige v pomoč prija-

teli i sovražniki, če je v nevarnosti njegovo imetje i če so njema zajeli razburkani plameni z žüli postavljeno hišo. Pravi gasilec v takšem dugovanji pusti na njivi plüg, koso na senožati, sekuro v logi, slatko posteo ponoči, kda začuje gasilsko trobento i beži rešavat tisto, ka se rešiti da, če ravno je večkrat v nevarnosti njegovo življenje.

Dragi tovariši gasilci tudi mi sami ne smo brezi faling i to ščem tu povedati prijateljsko i brez zamere. Pravijo, ka je tisti človek počten i pameten, šteri sam svoje falinge tudi pripozna. Naša najvećša falinga i nepravilnost so naše veselice. Pitam Vas dragi tovariši: Smo li v pomoč svojima bližnjima? Pitam Vas pa tudi, ali z veselicama, plesom i pijančuvanjem v istini pomagamo svojima bližnjima, ka se kulturno i gospodarsko zdigne? Na prvo pitanje Vam povem, ka smo na pomoč v nesreči vsakoma.

Drügo pa zanikam! Veselice, plesi i pijančuvanje so klice vse nesreče, štere morejo zadeti človeka.

Po svojem lastnom opazivanju po raznih veselicaj vam povem lahko to: Ples na ponočnih veselicaj je za našo mladino najvećši bič i to je tisti, šteri vzeme vnojoj mladenki, mladen-

ZA NEDELO.

Po risalaj dvajseta i drüga.

Evang. sv. Mat. vu 22. táli.

Vu onom vremeni: Idoči farizeuše tanáč so držali; ka bi vlovili Jezusa vu reči. I poslali so k-njema vučenike svoje s-Herodićanci, govoreći: Vučiteo, známo, ka si pravičen, i pot božo po pravici včiš, i nemaš paske na nikoga: ár ne glédaš na peršono lüdi: povej nam záto, ka se tebi vidi? Jeli je slobodno dáčo dati casari, ali ne? Spoznavsi pa Jezuš jálnost njihovo, veli: ka me skušávate skažlivci? pokážte mi dáčni pejnez. Oni so pa prikázali njema eden sod. I právi njim Jezuš: čidi je kep ete, i napisek? právijó njema: casarov. Teda veli njim: dájte záto, štera so casarova, casari, i štera so boža, Bogi.

AGRARNE ZADEVE

Ka je sklono občni zbor agrarne zadrüge? V Črensovcih se je 19. okt. vršo občni zbor agrarne zadrüge. Bio je prava manifestacija našega kmečkoga ljudstva, ravno jezero i petsto kotrig se je zbralo na njem iz vseh krajov Slovenske Krajine pa ešče i Medjimurja. Oblast je zastopao g. Počkai Franc, vladni pri-

ci večni mir i ga vniči telovno i duševno. Drügič se mladina odvaja od šparanja i navaja do kraje. Samo edno priliko. Sin bogatoga oče nema zadosta penez za veselico. Rad bi pa špilao kavalera. S svojov dušnov vestijov se vojsküje cele tedne pred veselicov i zadnjo noć zmaga hüdobija. V hiši je vse tiho, mirno i slatko počiva, samo tisti pošteni i dober sin se vleče iz kleti kak tovaj i nese vreče, napunjeno z zrnjom k trgovci ali oštarjaši. Te prle dober sin de tudi za bodoče krao. Što pa bo za to odgovoren? Oča gvüšno ne! Sin tudi ne. Odgovorni so tisti vabeći plakati na stenaj, šteri zovejo na ponočne veselice i tisti do davali račun, šteri veselice prirejajo. Dragi tovariši, to je najhüjši ogen i mi na mesto, ka bi ga gasili, ga sami pomagamo podžigati.

Veselice, plesi i pijančuvanje so že vničile nešterno kmetijo, pred cajtom spravile v grob nešterno mlado življenje, propastile mogočne narode, drüge pa zasüžnile. Le poglejmo našo preteklost, pa se bomo mogoče streznoli. Posebno pa v zdanjoj gospodarskoj krizi.

(Dale pride.)

stav iz D. Lendave. Na občnom zbori je vladao najpopolnejši mir i red. Naš narod je pokazao popolno zrelost. Je vreden, da bo deležen vseh sadov te največje zadruga. Na občnom zbori se je sklenolo sledeče:

1. Vsaki veleposestnik ma pravico, da naznani ceno zadrugi, kakšo šče meti za agrarno zemlo. Zadruga kotrigr pismeno odgovori, da li v ceno privoli ali jo odkloni. Če cene neso pretirano visoke, zadruga dovoli odkup.

2. Pri beltinskom veleposestvi, ar se cena ne ponūdila, je bilo sklenjeno, da se počaka na agrarni zakon. **Če se pa küpi zemla, se küpi samo po cenaj agrarnoga zakona i pod pogoji, štere te določi.** Če bi se prle plačala zemla kak to določi zakon, mora dati od cene agrarnoga zakona veleposestvo 10% popüsta.

3. Isto je sklenjeno gledoč na veleposestvo v Polancih.

4. Za sobočko veleposestvo so poprek z malimi spremembami sprejete tiste cene, štere je predlagala banka, štera je na prvom mestu gortabulirana na veleposestvo. Kda zadruga dobi do rok izdelatev sprememb, štere so kotrigr predlagale, je bo izročila veleposestvi.

5. Spremenila so se pravila. Pripstopnina bo odsehmao 10 Din. delež pa samo 15 Din. Vsaki pa mora v štiraj letaj vložiti 200 Din. vlogo ali naednok ali na rate, ka de te za intereš te vloge meo pravico v slučaji vsake nesreče do podpore i do brezplačne rabe mašinov zadruga.

6. Izvolila se je deputacija, štera bo šla k oblasti, da toj izroči razne pritožbe.

Ka smo zvedili od stalnoga agrarnoga zakona? Od stalnoga agrarnoga zakona smo zvedili to, ka de podpisani v najkračšem čas. Je že izdelani i izročeni ministerskomi predsedniki gen. Petri Živkoviči. Odtec de izročeni Njeg. Vel. krali na podpis, Tak se glasi, ka bi se to že meseca novembra moglo zgoditi! Ne moremo pa prisegnoti, ka to tüdi bo, ali mogoče je, ar kleti do 20. julija mora biti gotov. To je najkesnejši termin. Cena za naše kraje bi bila okoli 2000 Din, za najbolšo zemlo; v Bački i Banati se zna da več. Plačüvalo bi se državi na dugša leta i ta bi dala veleposestvi agrarne bone s 6%, štere bi to za peneze leto za letom menjavalo.

Pošta uredništva.

K. J. gasilec. Za članek Bog plati! Dobro ste napisali. Drugoč tüdi radi sprejememo, če kaj pošlete. **T. I. Wien.** Dopis sem sprijao. Je preobširen, prostora pa mam malo. Materielno smo v krizi, tak da od mesečnoga honorara nemre biti govora.

Pošta upravnništva.

Železen Frenc, G. Lendava. Že smo vam poslali kalendar, prle kak je karta sem prišla. **Miholič Ivan, Ropoče.** Smo vam prošeni sedem kalendarov že tüdi poslali. **Lopert J. Novi Sad.** Zdaj je prišo na vas red, pa smo vam ga poslali. Drugi so ga tüdi plačali pa dosta prle kak vi, zato so ga tüdi prle dobili. Na vsakoga pride red, prosimo potrpljenje! **Denša Ivan, Chicago.** Vaša pisma, štera meni pošilate, more nekak kradnoti, dajih ne morem v roke dobiti. To, ka je bilo priporočeno, sem zdaj dobo. Ar so kuverti debelejši, misli nekši pokvarjenec, ka so dolarje notri, pa je za pravi. Zdaj sem popravo naslove. Nove naslove sem zdaj prvokrat dobo kak i popravek. Od 1. novembra mo vse pošilali tem novim pa se vračuna vse za staro i novo leto. Višek penez obrnjen za 25 letnico Marijina Lista. Če što kaj ne bi dobo, samo nam javite i odračunajte, nišče nesme biti kvaren! V novom leti je samo dva dolara naročnina. Mora se pa naročnina naprej nabrati i januara notri poslati. Prosimo lepo vaše trüde i vseh širitelov, ka se število naročnikov povekša. Časi so slabi, pa vüpjamo, ka se zboljšajo. **Gomboc J. Tešanovci.** Mate štampanih 8 komadov i teliko pošilamo. Nekak je more vünjemati, nemogoče ka ne bi znali v štampariji do 8 šteti! Ve smo pisali v tiskarno, naj vam nadomestijo, ka neste dobili i naj vam pošlejo osem kalendarov. **L. J. Genterovci.** Poslano z zahvalnostjov sprejeli i odstopili g. uredniki. Ka bo mogoče, bomo v tistoj zadevi napravili. **Malačič J. Varaždin.** Smo zbrisali dug na oglas. **Halas Ana, Chicago.** Pride v božičnoj številki Novin. Prilike so teške, vüpjamo se, ka nede ta kriza dugo trpela. Hvala lepa za čestitke, ka se vam vidi naš napredek v verskom i narodnom pogledi i ka je posebno naš kalendar vam vsem v veliko dopadenje. Keliko de nam li mogoče, bomo šče bole napredüvali! A prosimo vas vse, da nas i vi, ki ste li mogoči, podpirate z naročitvijov naših listov. **Novine, Marijin List i kalendar koštajo samo dva dolara od novoga leta naprej.** Prosimo dosta novih naročnikov. **Lazar Kálman Crezancy.** Za objavo nikaj ne trbe plačati. Te peneze smo spisali na Dom sv. Frančiška. Hvala lepa. Obe ma smo vse dali poslati kak želete. Lazar Jožefi znese do novoga leta Novine, Marijin List z kalendarom 22 din. 50 par. Ka je plačao, ide v račun v novom leti.

Gospodarstvo

Sadni izbor za sobočki okraj.

Da bi postala sadjereja kembole dobičkanosna, je bio izdani zakon, šteri predpisüje, da se naj pova v posameznih krajih države tisto drevje, šteromi kraj najbolje vgaja. Tak se vršijo za posamezne okraje sadni izbori. Za sobočki okraj se je vršo sadni izbor 30. oktobra. Sklenolo se je, da se bodo smeje saditi v okraji sledeče vrste sadnoga drevja.

Jabuka:

1. Letna: Charlamovsky. 2. Jesenska: Pisani kardinal i letni mošancger (šteroga so vsi navzoči prekrstili v „Goričanko“, ar raste na Goričkom). 3. Zimska (za višise lege): Jonathan, Kanada, Zimski mošancger i Krivopecelj; (za ravnino pa) Londonski peping, Baumanovka, Karmelitarca i Batul.

Grüške:

1. Letna: Viljemovka; 2. Jesenske: Avranška i Boskovka; 3. Zimska: Pastorovka. — Za mošt pa Tepka (Loška, Kamenšćica.)

Črešnje:

Hedelfinska, Dunajka, debela čarna hrustavka i Lotovka.

Slive.

Domače slive, zelena Ringlota, Našićka mirabelka.

Marellice, breskve:

Debela rana, Breda, Ambrožova marellica, Aleksander, Riverova rana, Proskavska breskev, Kralica vrtov.

Za orehe i kostane se ne določilo nikaj posebnoga. Sadita naj se pa najbolši vrsti. Te sadni izbor je za okraj velke važnosti. Zbrane so vrste, ki po sküšnji naših domačih sadjarov v tom okraji najbolše rodijo. Drugje vrste se za naprej sploh ne bodo smeje saditi.

Vinsko senje priredi vinarska za druga Jeruzalemčan v Ivanjokvih dne 10. decembra t. l. Otvoritev bode ob 8. vüri. Letošnji mošti se prav lepo rgzvijajo i bodo do tečas zagvüšno že tak daleč, da se bode dala kvaliteta popolnoma presoditi. Pridelek je letos dvakratni od lanskoga. Cene so pa izredno nizke. Pripüšćena bodo samo vina iz ljutomersko-ormoškoga vinarskoga okoliša. Ta sejmska prireditelj je šesta tü i je pri producentih, kak pri küpcaj jako prilübljena. Vrši se v restavracijskoj dvorani poleg postaje. Pojasnila dava rade vole zadruga.

Cene:

Žüvina: biki, jünci i telice Din. 7—8 (jako debeli Din. 9), krave Din. 4—6, teoci Din. 14—15—, svinje Din. 12—.

Zrnje: pšenica Din. 140; žito Din. 120; oves Din. 150, kukorca Din. 150, krumpli Din. 50, ajdina Din. 110, proso Din. 90, lenovo seme 300, novi grah črešn. Din. 200, mešani Din. 120.

Odaja svinj.

Pri veleposestvi v GORNJOJ LENDAVI se celo leto dobijo v plemenske svrhe, dvakrat cepleni 6—8—10 tednov stari zdravi prasci jako dobre fajte.

Za naše male.

Povest od zvezd.

Ednok je bila edna deklica, ki je ne mela niti oče niti matere. Ne je mela niti hiše, vu šteroj bi stanüvala, niti postele, vu šteroj bi spala, a obleko je mela samo edno, štero je vsigdar na sebi nosila. Niti za jesti ne mela več kak samo eden falat krüha. Ali je zato ta deklica mela dobro srce i je tüdi vsigdar rada molila.

Gda je tak ne znala kam, se je napotila s svojim falatom krüha v roki na njive i se scela vdala v božo volo. Gda je tak šla na njive, je srečala ednoga siromaka, šteri njoj je etak pravo: „Daj mi, drago dete malo krüha, ar sam jako lačen“. Dala njemi je celi falat krüha i je šla dalje. Malo kesnej je srečala edno dete, štero je jokalo i gučalo: „Ah, kak me zebe v glavo. Daj mi nekaj, da si pokrijem glavo“. Deklica vzeme svojo kapo z glave i jo dene na glavo toga deteta pa, pali ide dale. No komaj je šla naprej pa njoj je proti prišjo drugo dete. štero je melo na sebi samo malo robačo pa je zato drgetalo od zime, jokalo i prosilo:

„Oj kak mi je mrzlo! Daj mi nekaj, ka si oblečem, da ne zmrznem.“ I dobra deklica sleče svojo obleko i obleče z njov siromaško dete pa pali ide dale. Zdaj je mela na sebi samo robačo, vse drugo je razdelila drugim. Tak je prišla v log. Bila pa je že kmična noč. I glej, kak je tak stala v belo robači na sredi loga, naednok je zagledala pred sebov lepoga angela, šteri njoj je pravo: „Jaz sam, drago dete, tvoj angeo čuvar. Gda sam vido, kak si dobra smilena proti drugim ljudem i drugoj deci, sam zaprosio dragoga Boga, da te za to obdari.“ Te čas je angeo premino, a z nebes so kapale okoli deklice kak dež svetle zvezde. Gda je dobra deklica prišla k sebi od te čüde, naednok je opazila na sebi tak lepo obleko, kakše je ne mela ni edna deklica na tom sveti, a tiste zvezde, štere so kapale okoli nje, so se spreobrnilo v zlate peneze, štere si je dobra deklica spobrala. Od zdaj je mela za koj si küpiti hišo, posteo i vse drugo, ka je nücala i je živila zadovolna do smrti. — Prestavleno iz srbohrvaščine.

VGANKE.

Predzadnja številka. Pravilne rešitve ne poslaol nihče. Nagrado (Odpoved nesrečne žene) dobi Botjak Matija, Petanci.

Zadnja številka. Rešitev:

- Smiluj se Bog vsem pokojnim dušicam.
- Spomin mrlim naročnikom Novin.
- Stanko Vraz, Cerovec.
- Rana ura — zlata ura.
- Doktor prava.

Imena rešilcov objavimo v prišestnoj številki.

Novo vganke:

a	a	a	č	g	g	i	i	i	i	j	
m	m	n	o	p	p	r	r	r	v	z	t

Trgovski napis,

a	a	e		
e	e	e	i	
i	m	p	r	r
r	r	r	v	
v	ž	ž		

Vodoravno i vku-
mes iste reči dobiš

Obe poslao Št. Vo-
grin, Rakičan.

k	u	b	s	m	t	o
o	r	o	v	o	s	

Kam kaže tabla?

Janez pl Us
Janez pl Rot

Skriti pregovor.

Obe poslao Botjak Matija Petanci.

- Šum šumi, grom grmi, bela lelija vün leti. Ka je to?

- Deska se leska, a deska ne, zobov nema, rada je. Ka je to?

Obe poslao J. Grüškovnjak, Beltinci.

Odaja posestva.

V Gederovcih je na odajo posestvo s hišov vred. Hiša je zidana s 6 sobami, leži pri glavnoj cesti i je primerna za trgovino. Posestvo obstoji iz 25 plügov njiv, 8 plügov travnikov i 8 plügov loga, vse v 6 parcelaj. Oda se v celoti ali po parcelaj. Zglasiti se pri KÜHAR JOSIPI v Tešanovci 11., pošta: Martjanci. 3

Küpi se nücani es klarinet.

Što oda, se naj zglati v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti.

Hiša na odajo.

Novozidana, visokopritlična sestojēja iz 3 sob, kopalnice, kühnje, velke verande z celodnevnim suncom i drugimi k coj spadajočimi pritiklinami.

V hiši je elektrika i vodovod z dobrov pitnov vodov.

Vselitev v hišo je mogoča taki.

Naslov pove lastnik hiše

JOS. GASPAR

trgovec v MURSKOJ SOBOTI.

VODNA ZADRUGA

za osušüvanje lendavske doline
v DOLNJOJ LENDAVI

bo začasno z izgledom na stalnost namestila **tajnika** z mesečnov plačov do 1.500.— Din. Vpoštev pridejo osebe s pisarniškov po mogočnosti tüdi tehničnov praksov i znanjom strojepisja. Svojeročno pisane i kolekovane prošnje, curriculum vitae s prilogami i navedbov zahtevkov naj se pošlejo do **15. novembra t. l.**

Vapno je zdaj v jesen za 300 Din. falejše vagon, kak na sprotlike, i po zimi pogášeno za polovico več zaleže. Naročajte pri V. BRATINA Križevci pri Ljutomeri, ki ma za Prekmurje glavno zastopstvo. 2

IZŠLA JE

BLASNIKOVA

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931.
ki ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naših pradedov najbolje upošteván i je še dnes najbolje cenjeni.

V „Velikoj Pratici“ najdeš vse, ka človek potrebuje vsaki den. Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčna i mesečna potemnenja; — mesečne spremembe; — kalendar za proslavne i protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, küpne pogodbe i račune; — konzulate tüjih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vsa senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji, Medžimurji i v Julijskoj Benečiji; — pregled o konci brejosti živine; — tabelo hektarov v plügaj; — popis vseh važnih domačih i tüjih dogodkov v pretekloj leti; — tabele za računanje interesa; — življenjepise važnih i odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nüca kmetovalec i žena v hiši. —

Cena 5 Dinarov.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči tüdi pismeno pri založniki:

tiskarni J. BLASNIKA nasl. d. d.
v Ljubljani. 6

ZAVEDNI KMETJE, OBRTNIKI TRGOVCI I DELAVCI NALAGAJO SVOJE PRIŠPARANE PENEZE VARNO
pri **KMEČKOJ POSOJILNICI v MURSKOJ SOBOTI.**

CERKVENA CESTA ŠT. 5. ČEK. RAČ. 15229. V LASTNOJ HIŠI (PREK OD BIROVIJE.)

KMETJE TA KASA JE VAŠA, ZATO SE JE POSLUŽUJTE I JO TUDI PRIPOROČAJTE DRUGIM. HRANILNE, VLOGE SPREJEMA OD VSAKOGA NA HRANILNE KNIŽICE ALI TEKOČI RAČUN INO JE OBRESTUJE NAJBOLŠE. — HRANILNE 5,500.000 DIN. ZA TE VLOGE JE PA DOBROGA VLOGE ZNAŠAJO DOZDAJ PREK 50,000.000 DIN. POSOJILA DAVLE NA POROKE (KEZEŠE), TABULACIJO I TUDI NA TEKOČI RAČUN NA VEČ LET, NA DUŽNA PISMA, PO NAJNIŽIŠOJ OBRESTNOJ MERI. — RENTNI DAVEK OD PENEZ PLAČA POSOJILNICA SAMA. — KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI I DELAVCI, NE SMETE SE SPOZABITI S TE KASE, ŠTERA PODPIRA V STISKI NAŠE LÜDSTVO. — PRIDITE V SVOJ DOM, KDE TE POSLUŽENI PO SVOJOJ VOLI.

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TÜJEGA KAPITALA JE
VZAJEMNA ZAVAROVANICA v LJUBLJANI,
Dunajska cesta 17.

Sprejema v zavarüvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarüvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i ljudska zavarüvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi **NOVIN v ČRENDOVCIH**, štera potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, šterih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!

Dva nova trgovska lokala

se data v najem v M. Soboti ob glavnoj (Aleksandrovoj) vulici v novoj hiši **KARDOŠ TEREZIJE**. Hiša je na zelo prometnoj točki.

Naznanjam

cenj. občinstvi, da popravlam snežne čevle i galoše ino izdelujem navadne čevle z gumi podplati

KOLOŠŠA JANEZ, čevlar
Cvetna ulica 5.

3

Penezi (30. oktobra): dolar Din 56.—, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7 90, lira Din 2'90, pengó Din 9'80, marka Din 13'37, urugvajski peso Din. 50, frank Din. 2'20.

K odaji trgovska hiša

z 2 lokaloma i stanovanjom sposobna za vsako trgovino. Zglasiti se trbe pri lastniki 2

v Beltincih št. 20.

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejšo posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaju se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro; polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8 - 9% za posojila pa 10%) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele, Promet od meseca do meseca raste ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.

Vse šolske potrebščine i knjige se dobijo v trgovini
HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.

Betege pri svinjaj

zabranite, če jim dodenete konči dvakrat na teden

MASTELIN

Svinje se bodo dobro redile i postanejo debele. Mastelin dobite v vseh trgovinaj i apotekaj.

ŠTEFAN LAZAR:

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

— Mardohej je izgubljen! Kraljica izgubljena! Ker sta oba Juda. Pred kraljem bi se s tem branil, da so morali v smislu naredbe vsi Judje umreti in on je izvršil le kraljev ukaz. Bogovi pa so drugače odločili. Kralj neko noč ni mogel spati, dal si je pripovedovati pravljice, potem pa je dal prinesiti kroniko in iz nje je izvedel, da Mardohej ni dobil darila. Takrat je krivični kralj sklenil, da bo pravičen in Mardoheja poplača, kakor zasluži, a ni vedel, kako darilo bi naj dal onemu pravičniku.

Aman je zaprl strašne oči, ko da ne živi. Ako bi bil padel, bi gotovo mislili, da je umrl, tako siv je bil.

— Aman ni mogel dočakati trinajstega Adarja. Ono noč je dal postaviti petdeset komolcev visoke vislice, da bi drugo jutro Mardoheja obesil. Zgodaj zjutraj je šel h kralju, da bi prosil za dovoljenje za usmrtitev Žida. Prišel je ravno prav. Kralj ga je vprašal, kako darilo naj da onemu, ki ga hoče v resnici odlikovati. Aman je mislil, da je to on in je želel vse dobro: kraljevi plašč, kraljevega konja, kraljevo krono. Tako se je zgodilo in Mardohejevo slavo je on moral izkričati na trgih. Pravični mož je bil povišan! To je moja povest. Nič več. Ker konca ne vem . . .

Utihnil je.

— Povem ga jaz! — je dejal Kserkses hripavo. — Ker povest, v kateri ni npravnega nauka, ni dobra... S strašnimi očmi se je ozrl na Amana.

— Agageus Aman, ali je ta povest resnična?

Ljubljenec se je zgrudil.

— Ni resnična! Nora pravljica . . . Artembares je moj sovražnik!

Artembares je zakričal.

— Jaz? Da ni resnična. Da sem tvoj sovražnik? Ti zahrbtnjež! Ti morilec! Ti tat časti! Kako bi mogel biti tvoj sovražnik, ko te ne spoštujem?

Kserkses je ukazal mir.

— Pripeljem pričo! Tako pričo, katere beseda je sveta, ker ji je dušo posvetila bol! Kserkses, ali hočeš pričo?

— Pripelji jo!

Artembares je skočil k zavesi, za katero so se skrivali godci.

— Vasti!

Bivša kraljica je vstopila s harfo v roki . . .

— Gospod — kralj!

Kserksove oči je zasenčila žalost.

— Ti si igrala na harfo . . . ?

Žalost, ki ga je za trenutek premagala, se je izpremenila na obrazu v temno jezo.

— Ali je res, da se je Aman po noči prikradel v tvojo spalnico?

— Res, kralj.

Bleda je bila, toda stala je dostojanstveno.

— Aman, ali slišiš?

— Hammedatov sin ni mogel govoriti. Oči je zakril s plaščem.

— Človek, ali veš, da se na en moj klic mesta zrušijo v prah?! Ali veš, da na en moj migljaj države izginejo z zemlje?! Aman!

Na kolena je padel celo Artembares, tako surova moč, taka obsodba je grmela v kraljevem glasu! A pomiril se je.

— Ali sem to zaslužil od tebe, ko sem ti vedno izkazoval le dobrote? Govori! To je tvoje prijateljstvo? In to tvoja ljubezen, ki si jo tolikokrat naglašal? Aman?

Vzdihnil je.

— Vstani. Nočem tvoje smrti. Samo odidi. V to palačo več ne smeš vstopiti. Idi . . . Za vedno si izgubil mojo naklonjenost.

Aman je tiho odšel.

— Bodi mirna, lepa kraljica Estera in se ne boj za svoje ljudstvo, kajti včeraj, ko si prišla v mojo palačo in si omedlela, sem se te usmilil in sem Amanovo naredbo skrivaj preklical.

V srečni tihoti se je zamislil.

— Bog, ali se moram v vsakem prijatelju varati in sem nasproti vsakemu hudoben, ki mi je dober. Solzil se je in je z Mardohejem šel iz obednice.

XXIX.

Maliki se rušijo.

— Pojdi, dobri Mardohej in me počakaj v prestolni hiši, dokler se ne izjočem . . .

Izza vrtničnih grmov se je prikazal maršal Abagtor.

— Gospod Mardohej, neka žena te išče!

— Pelji jo v sprejemno sobo! — je ukazal Kserkses.

Maršal je odhitel.

— Ali je tvoja žena?

— Šuah je umrla — je dejal Mardohej žalostno. — Gospod, ali lahko grem?

Kserkses je ostal sam med vrtnicami. S sklonjeno glavo je hodil in je tugoval nad Amanovim izdajstvom.

Izpod cipres je zadonel vesel otroški glas.

— To je Pulu! — je mislil Kserkses.

Bil je mali knez s srno.

— Očka-kralj?!

— Pulu, kaj delaš?

— Igram se.

Srno je objel krog vratu.

— Hodi, poljubi gospodu kralju roko . . .

Vlekel jo je tje. Srna je v Kserksa uprla velike, krotke oči. Kralj se je začudil:

— Kako podobne oči imata!

Pobožal ju je.

— Kako kličeš srnico?

— Srnica.

— Ali jo imaš rad?

Pulu je prikimal.

— Mama jo je prinesla iz Egipta . . .

Kserkses se je stresel.

Iz Egipta? Ali so tam tako lepe srnice?

Otrok je počepnil in se je smejal prijateljici v oči. Kakor citre je začel sladko peti; srnica ga je gledala, potem pa je sklonila glavo in je začela ljubko skakljati.

— O, kako je razumna! — se je smejal Kserkses. — Kako razumna!

Srna je odplesala, izginila med terebintami.

— Grem, očka-kralj . . . Skrivalnico igrava!

— Pojdi, sinček.

Pobožal mu je rjavordeči obrazek. Otrok je v očeta uprl sanjave, mehke oči: videlo se je, da hoče nekaj povedati.

— Pulu, kaj želiš?

Fantek se je opogumil.

— Ali poznaš pometača?

— Katerega?

(Dalje prihodnjič.)

POLODELSKI MAŠINI KAK:

MAŠINI ZA SEJANJE, — TRIJERJI, — TRIJERJI TUDI TAKŠI, KI SILJE NA 4 TALE RAZTALAJO, — SLAMOREZNICE I REPOREZNICE, — PREŠE I MLINI ZA GROZDJE

so prišli dva vagona i se lahko ogledajo hrez obveze na kúp i vsaki den pri

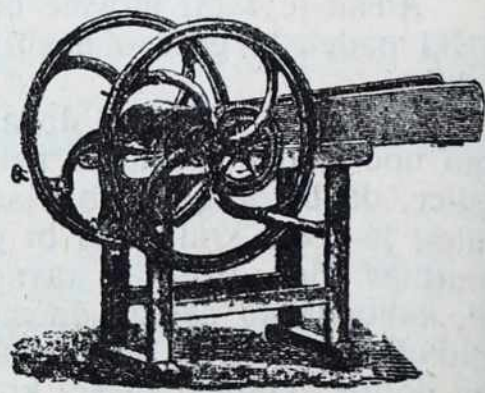
ČEH & GÁSPÁR v MURSKOJ SOBOTI.

Vsi mašini se do-
bijo na rate na eno
ali dve leti, takisto
se dobijo mlatilni
mašini, motori itd.
ali pa inači pod
jako ugodnimi
pogoji.

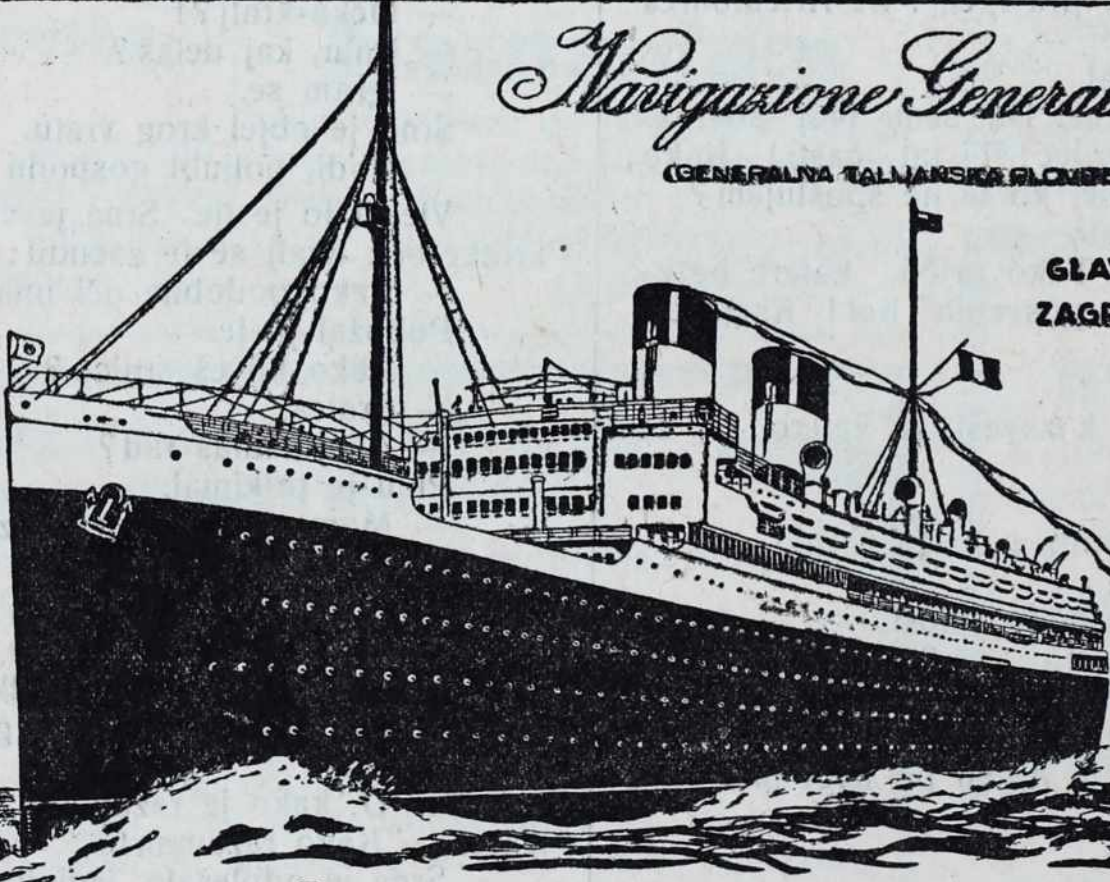
Nadale se dobi tudi tam:

Vse vrste umetnoga gno-
ja to je Tomažova žindra,
Superfosfat, kalijova sol,
apne dušik, Nitrofoskal,
Čilski soliter itd. po naj-
nižjih pri vekšem odjemi
po originalnih fabričnih
cenaj.

ČEH & GÁSPÁR trgovina z **MURSKA SOBOTA.**
mešanim blagom

Navigazione Generale Italiana
(GENERALNA TALJANSKA FLOTA - GENOVA)

**GLAVNO ZASTUPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.**

**NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE**